

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobců: **a) L. S., b) Ing. V. S.**, proti žalované: **Česká advokátní komora**, se sídlem Národní 118/16, Praha 1, proti rozhodnutí žalované ze dne 9. 3. 2016, č. j. 450B/16, o kasační stížnosti žalobců proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 20. 12. 2018, č. j. 10 A 42/2016 – 47,

t a k t o :

- I. Řízení o kasační stížnosti **se zastavuje**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Nejvyšší správní soud obdržel dne 16. 1. 2019 kasační stížnost, kterou oba výše uvedení žalobci (dále jen „stěžovatelé“) brojí proti v záhlaví označenému usnesení Městského soudu v Praze (dále jen „napadené usnesení“ a „krajský soud“), kterým bylo zastaveno řízení pro nezaplacení soudního poplatku.

[2] Vzhledem k tomu, že stěžovatelé spolu s podáním kasační stížnosti nezaplatili soudní poplatek, vyzval Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 13. 2. 2019, č. j. 2 As 18/2019 – 10, každého stěžovatele k zaplacení soudního poplatku ve výši 834 Kč, jež odpovídá míře jedné šestiny, v níž stěžovatelé v řízení před krajským soudem nebyli od soudního poplatku osvobozeni. Pro zaplacení soudního poplatku Nejvyšší správní soud stanovil lhůtu patnácti dnů ode dne doručení předmětného usnesení a poučil stěžovatele o tom, že nebude-li soudní poplatek ve stanovené lhůtě zaplacen, řízení zastaví. Zároveň je poučil, že mají-li za to, že splňují podmínky pro plné osvobození od soudních poplatků, jsou oprávněni o to ve stanovené lhůtě požádat.

[3] Dne 1. 3. 2019 Nejvyšší správní soud obdržel návrh stěžovatelů na úplné osvobození od soudních poplatků s odůvodněním, že jakožto senioři s vícečetnými chorobami jsou odkázáni na starobní důchod jako jediný zdroj jejich obživy a poplatková povinnost, byť ve snížené míře, přesahuje jejich finanční možnosti. Je podle nich nespravedlivé, že je po nich poplatek vymáhán ve dvojnásobné výši, ačkoliv se řízení týká jednoho správního rozhodnutí.

[4] K tomuto návrhu stěžovatelů Nejvyšší správní soud uvádí, že o osvobození od soudních poplatků žádali stěžovatelé již v řízení před krajským soudem. Na základě jimi doložených osobních, majetkových a výtěžkových poměrů krajský soud v usnesení ze dne 5. 4. 2018,

č. j. 10 A 42/2016 - 26, rozhodl o částečném osvobození od soudních poplatků a vyzval každého z nich k zaplacení soudního poplatku ve výši 500 Kč. Proti tomuto usnesení podali dne 7. 5. 2018 stěžovatelé kasační stížnost. Kasační stížnost žalobce a) Nejvyšší správní soud jako opožděnou odmítl. Kasační stížnost žalobce b) byla usnesením ze dne 30. 8. 2018, č. j. 8 As 106/2018 - 26 zamítnuta, přičemž Nejvyšší správní soud se ztotožnil se závěry krajského soudu, že jsou splněny podmínky pro částečné, nikoliv úplné osvobození od soudních poplatků a souhlasil i s mírou, v níž krajský soud žalobce b) osvobodil.

[5] Ve svém návrhu na úplné osvobození od soudních poplatků v tomto řízení stěžovatelé netvrdí, že by došlo ke změně jejich osobních, majetkových a výdělkových poměrů, pouze opakují svá tvrzení, na základě nichž již dříve krajský soud rozhodoval a jeho závěry Nejvyšší správní soud přezkoumal, přičemž neshledal žádná pochybení. O opakované žádosti o osvobození od soudního poplatku by byl soud povinen rozhodnout jen v případě, že by tato žádost obsahovala nové, dříve neuplatněné skutečnosti, zejména obsahovala-li by tvrzení o změně poměrů stěžovatelů. Opakování stále stejných žádostí o úplné osvobození od soudních poplatků a rozhodování o nich by totiž mohlo vést ke zbytečnému prodlužování řízení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2008, č. j. 4 Ans 5/2008 – 65). Vzhledem k tomu, že stěžovatelé netvrdili, že došlo ke změně jejich poměrů, Nejvyšší správní soud o jejich žádosti o úplné osvobození od soudních poplatků nerozhodoval.

[6] Ani námitka, že je nespravedlivé požadovat zaplacení soudního poplatku po každém ze stěžovatelů, není důvodná. Podle § 4 odst. 1 písm. d) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích (dále jen „zákon o soudních poplatcích“) vzniká poplatková povinnost podáním kasační stížnosti. Podle § 2 odst. 2 písm. b) je poplatníkem poplatku za řízení ten, kdo podal kasační stížnost. Povinnost zaplatit soudní poplatek „jednou“, tj. společně, by stěžovatelům vznikla pouze za takových okolností, pokud by byli v postavení nerozlučných společníků [§ 91 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o. s. ř.“)]. Nicméně účastníci řízení, kteří učinili společný návrh ve smyslu § 33 odst. 8 s. ř. s., netvoří nerozlučné společenství účastníků ve smyslu § 91 odst. 2 o. s. ř., neboť tento institut v soudním řízení správním nelze aplikovat. Každý z nich vystupuje v řízení jako samostatný účastník, a proto je každý z nich zvláště povinen zaplatit soudní poplatek [§ 2 odst. 2 písm. b) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, a § 2 odst. 8 téhož zákona a contrario] (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 8. 2011, č. j. 1 As 74/2011 - 251, publ. pod č. 2410/2011 Sb. NSS).

[7] Podle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích, nebyl-li poplatek za řízení splatný podáním kasační stížnosti zaplacen, soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí; po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví.

[8] Usnesení č. j. 2 As 18/2019 – 10 s výzvou k zaplacení bylo stěžovatelům doručeno v pátek 15. 2. 2019 (doručenka na č. 1. 10 spisu Nejvyššího správního soudu); poslední den patnáctidenní lhůty k zaplacení soudního poplatku připadnul na sobotu 2. 3. 2019. Podle § 40 odst. 3 s. ř. s. „*případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den*“. Posledním dnem k zaplacení soudního poplatku bylo tudíž pondělí 4. 3. 2019.

[9] Vzhledem k tomu, že stěžovatelé soudní poplatek ke dni 4. 3. 2019 neuhradili, marně uplynula lhůta k jeho zaplacení. Nejvyšší správní soud proto řízení podle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích ve spojení s § 47 písm. c) s. ř. s. zastavil.

[10] Stěžovatelé ve svém návrhu na úplné osvobození od soudního poplatku taktéž upozornili, že ve své blanketní kasační stížnosti žádali o ustanovení zástupce, o čemž Nejvyšší správní soud

pokračování

dosud nerozhodoval. Stěžovatelé tvrdí, že bez ustanoveného zástupce bude jejich kasační stížnost zjevně bezúspěšná a v tomto ohledu je vymáhání soudního poplatku účelové. K tomu Nejvyšší správní soud připomíná, že soudy se mohou případem věcně zabývat teprve tehdy, je-li zaplacen soudní poplatek a jsou-li splněny podmínky řízení. Předpokladem pro ustanovení zástupce podle § 35 odst. 9 s. ř. s. je mimo jiné i osvobození od soudních poplatků, přičemž je-li účastník osvobozen pouze částečně, hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování platí stát pouze v poměru, v jakém byl účastník částečně osvobozen od soudních poplatků. Vzhledem k tomu, že poplatková povinnost stěžovatelů v tomto řízení ve výši jedné šestiny trvá, byli by ustanovenému zástupci povinni jeho hotové výdaje a odměnu za zastupování platit taktéž ve výši jedné šestiny, a to již v případě prvního úkonu zástupce – převzetí zastoupení (případně i bez ohledu na to, zda by posléze stěžovatelé soudní poplatek ve snížené výši uhradili či nikoliv). Soud proto v souladu se zásadou hospodárnosti řízení, a to i s ohledem na úsporu nákladů vynaložených stěžovateli, nejprve vyzval k odstranění nedostatku podmínky řízení spočívající v nezaplacení soudního poplatku. Až v případě, že by byl soudní poplatek ve snížené výši stěžovateli zaplacen, rozhodoval by soud o ustanovení zástupce. Námitka stěžovatelů, že v důsledku absence zastoupení je jejich kasační stížnost zjevně bezúspěšná, není v této procesní situaci relevantní, neboť otázka úspěchu kasační stížnosti je věcí její důvodnosti, jež však může být soudem zkoumána až poté, co jsou splněny podmínky řízení, mj. i splněna poplatková povinnost, jak bylo řečeno výše.

[11] O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. března 2019

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu